
Némedi Emese

EGY ELMENT, A TÖBBI MEG KÖVETTE

Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, bemutató helyszíne: Spektrum Színház. Ősbemutató időpontja: 2024. március 17. Bertolt Brecht *Carrar asszony fegyverei* és *Az anya* című dráma nyomán, improvizációk alapján írta Némedi Emese. Rendezte: Némedi Emese. Színészek: Csorba Kristóf, Drunek Sára, Jánosi Botond, Pintér Janka, Timár Csenge. Történetív, songok, beszéd: Némedi Emese, Koós Csenge. Zene: Madarász Péter, Dögei Máttyás. Dramaturg: Koós Csenge.

SZEREPLŐK:

VÍG EDE

VÍG ÁGNES, Ede nővére

SZABÓ REBEKA, Ede jegyese

KOVÁCS BENCE, Ede legjobb barátja, Rebeka volt jegyese

OLÍVIA/ADÉL/IRÉN, idegenek

KATONA

KATONA 1

KATONA 2

Háború van a világban, ami mindent és mindenkit megváltoztat. Sötétedés előtt már lehúzzák az emberek a redőnyöket, és éjszaka járnak a piacra, csak az eszik sokat, aki közel van a tűzhöz. Az emberek napról napra élnek. A szerelmeseknek muszáj elfelejteniük egymást. Kölcsönbútorok vannak a házakban vagy már régről lopottak. Az emberek próbálják egymást megérteni. Nem beszélnek már jól a saját nyelvüket. Mindenki vigyáz az életére.

1. JELENET,

melyben Vig Ede és Vig Ágnes már nem tud megmaradni egymás mellett.

ÁGNES Nem volt hús a boltban, porlevest csináltam. Vagy na, zacskósat.

Meg nézd, sajtos téstát. A fizetésedből csak arra a csikorgós sajtra futotta. Tudod, ami csikorog a fogunk alatt, amikor rágjuk. Tiszta koncert

lesz ez az ebéd. Alig lehetett reszelni! Mállt szét a kezemben, meg aprólékká vált.

EDE Volt ma egy gyerek. Tegnap ment el az apja, behívták.

ÁGNES Na, de ettől olvadt jobban. Nem azért mondom, Ede, tudom, megnyit dolgozol. Csak ez a pénz! Hát már lassan nem ér semmit! Hát nincs is. Ez is olyan álom, hogy emlékszünk rá, hogy volt, aztán felébredünk. És na, ez a valóság. Hogy nincs. Se pénz, se álmok. Meg karamellizált alma.

EDE Megtalálta az apja puskáját. Amivel hétfévente az erdőbe ment. Vadász volt az apja. Most katona lesz.

ÁGNES Három fogás! Elvégre vasárnap. Te meg ma is dolgozol. Hát nincs mit tenni.

EDE Kipróbálta. És levitte a jobb kezéről az ujjait.

ÁGNES Rengeteget dolgozol. Vasárnap is!

EDE Utána akart menni, segíteni neki. De már nem tud, hát rokkant! Nem lehetett megmenteni.

ÁGNES Nincs mit tenni. Ez van. De milyen jó lesz, ha vége lesz! Jaj, de szép lesz, ha végre nyerünk!

EDE Mint a te kezében a sajt, mállott szét! Olyan volt a keze, mint a te szaros sajtod!

ÁGNES De már nem tart sokáig. Ne beszélj így!

EDE Ne oktass engem! Nem tudsz te semmit! A gyerekeknek nincs apja, mert meghalni ment oda az az ember! Ágyúötletéknek! Mi meg itt a nagy jólétben háromfogásos vasárnapi ebédet zabálunk! Meg atyaúristen, karamellizált alma! Mit nyerünk meg? Mi? Mit?

ÁGNES Tudod te, miből van a karamellizált alma?

EDE Alma meg cukor melegítve.

ÁGNES Igen. Ez nem drága. Csak én szeretek úgy tenni, mintha az volna. Mert én szeretem, ha szép. Hogy neked jó legyen, szeretem a szépet!

EDE Mert felszínes vagy, egyszerűen nem érted –

REBEKA De szép az asztal, Ágnes!

ÁGNES Köszönöm.

REBEKA Voltam ma a városban, kedvesem. Megjavíttattam az órát, amit adtál nekem még a fordulóra. Alig volt pár pénz. Az az aranyozott, tudod. Olyan szépen élnek ott a városban az emberek! Elmentem a nagy torony alatt. Egészkor, déli harangszókor kijöttek a kis figurák, tettek egy kört. Olyan szépen vannak azok festve! Csak álltam ott, és néztem a csodát. Volt egy kiskatona meg egy tanár, egy piaci kofa, akkor a polgármester meg kis, pici gyermekek. És alatta csilingeltek végig a kis harangok.

Gyönyörű volt, kedvesem! Hát meg kell nézned! El kell oda mennünk. Csak legyen egy kis szabadság. Csak egy kis boldogság, na, hát mi történt? Mufurc vagy. Én meg itt hogy küszködök, de tényleg, Ágnes, ugye?

EDE Bejött a gyerek. Fel volt hasítva az egész keze. Nem is volt szinte. Nem látszott a vértől. Csonkok voltak az ujjai helyett. Azt mondja nekem, meg akarom keresni apát, hogy ne érezze magát egyedül. De nem mehet oda ugye csak úgy, mondja ő. Majd megtanulja a puskát használni. Olyan pici még, hogy nem is taníthatta az apja. A vadász. Olyan pici, hogy mintha nagyobb volna nála a puska. Az a francos puska! Ő megtalálta a felső polcon, mondja nekem, miközben kötözöm. Mellettem az orvos varrja. Nem is érte el, jól el volt az dugva. Felállt az asztalra, és arra rakta a széket. És úgy. Jó, hogy le nem esett! Kiment az erdőbe, a mélyére. Ahol az apja lőtt. És úgy hátradobta a puska, hogy a válla is kiment. Besült a puska. Szétvitte az ujjait. Nem tisztította ki. Sietett az apja, behívták. Vitték az éjszaka. Nem is hozta a maradványokat. Nem volt ott mit! Nem maradt semmi! Egyedül szaladt be. Loholt. Mert nehogy az anyja megtudja. Csak aggódna. Majd rejtegeti, azt mondta. Nyolc, kilenc körüli gyerek. Majd rejtegeti. Nem is érti. Itt meg karamellizált alma, meg órajavítás! Elvitted azt a bűdös órát, hogy siettél. A gyerek meg loholt. Nem volt mit megmenteni. Teljesen lehetetlen. És be se fogják majd hívni. Százéves lesz ez a háború. Tíz év, és vinnék. De nem mehet. Soha többet nem látja az apját. Soha! Neki ennyi volt.

2. JELENET,

melyben Víg Ede nem búcsúzik senkitől.

ÁGNES Ül csak le, éppen most eszünk.

BENCE Köszönöm!

Csend.

BENCE Nem olyan rossz. Minden szombaton kártyáztunk pénzben. Hétköznap a fejadagra. Megtanultam jól blöffölni. Meg éhezni. Mi van itthon?

Hogy vagytok? Hogy vagy?

REBEKA Jól.

Csend.

ÁGNES Hogy jöttél haza?

BENCE Megszöktem. Most tudtam. Későn így is.

ÁGNES Maradsz?

BENCE Holnap megyek a vonatra. Aztán hajóra szálllok.

Rebeka kimegy.

EDE (*Ágneshez*): Kimész?

ÁGNES Egyetek csak! Mindketten annyit dolgoztok –

Ágnes kimegy.

BENCE Együtt vagytok?

EDE Eljegyeztem.

Csend.

EDE Figyelj, te vagy a legjobb barátom és –

BENCE Legalább máshogy kérted meg a kezét, mint én annó?

Csend.

BENCE Tyúkok?

EDE Vannak.

Csend.

EDE Bence, én, te vagy a legjobb barátom –

BENCE Még mindig ott a sarokban, hátul?

EDE Ott.

BENCE Ott volt a legjobb játszani.

EDE Ott.

Csend.

BENCE Volt egy férfi, hatalmasakat tudott viccelni. Mindegyik iszonyat ortó. Azt mondja, két szar megy az erdőbe fát vágni. De ezek kemény szarok, nem valami puhány fickók. Amolyan hadviseltek. Mennek ketten, erre kiszól –

EDE Mi van ott?

BENCE Nem. Mehetek én is veletek? Ezt kérdezi.

EDE Nem igaz, hogy nem változott semmi. Látom a szemedben.

BENCE Sok minden van most abban.

Csend.

EDE Mi az út? Hogy van?

BENCE Ez nem olyan, hogy ki viszi el a balhét a megölt tyúkért. Ez nem olyan.

EDE Elmondod?

Csend.

BENCE Mit akarsz?

EDE Nem lehet már itthon ülni.

BENCE Te itt segítesz.

EDE Te meg ott segítettél. Akkor most cseréljünk.

BENCE Életet?

Csend.

BENCE Lemész a mezőn át a patakig. Ott követed a folyást egy napig. Lesz egy erdő, azon délnyugatnak, beleütközöl a táborba.

Ede dala, melyben érzéseiről vall:

Piszkáltak, hogy pelyhes a pofám,

És hogy a nővérem öccse vagyok csupán.

Az ember életében eljön az a pont,

Hogy a maga ura csak ő legyen.

Én kis szerelmem,

Szívem, jegyesem,

Mondanám, hogy szeretlek,

De most elmegyek.

Valamit építék, ami csakis kizárólag, egyedülállóan, effektíve, már most már azért ideje volna, mert azért elvégre, illene, hogy legyen végre az enyém.

Most elmegyek,

Van mit tennem,

Mert menteni itt csakis én tudok.

Más világot teremteni,

Régi hibát nem ejteni,

Hogy legyen benne áldott állapot.

Kérlek, ne sírj,

Ne is gyászolj,

Visszatérek én, meglátod, igen,

Visszatérek én, meglátod.

A búcsú nem szól végleg,

Értünk megyek és visszatérek.

Nővérekém, te büszkén nézz rám,

Bátor lett az öcséd, hoppá!

Merthogy mindig is az voltam.

Segítek, hogy boldog lehess,

Hogy kerüljön tyúkhúsleves,

Tennem kell, de gyorsan!

3. JELENET,

melyben Vig Ágnes mindentől elbúcsúzik.

KATONA 1 Vig Ede. Jelentkezzen katonai szolgálatát betölteni! Tizenöt perc

múlva jelenjen meg a templom előtt!

ÁGNES Nincs itthon még –

KATONA 2 Hol tartózkodik?

ÁGNES Nem is tudom, ilyenkor még itthon szokott lenni –

KATONA 1 Bújtatja?

ÁGNES Dehogy, tudják, nem olyan ő. Ő nagyon tisztességes, őszinte –

KATONA 2 Más bújtatja?

ÁGNES Nincs neki rajtam kívül nagyon senkije. Őszinte ő, tudják –

REBEKA Csak ketten vagyunk. Hárman.

KATONA 1 Terel. Átkutatni.

ÁGNES De hát nincs itt mit kutatni, nincs semmi, ami mögé el lehetne bújni. Olyan szegényen élünk itt –

KATONA 2 Maga panaszkodik az általános életvitelére, miközben nemzetünk hős emberei a nemzetet szolgálván küzdenek a becsületért?

ÁGNES Dehogy, én csak mondom, kérem, ott ne –

KATONA 1, 2 Mit ne?

ÁGNES Nincs itt semmi rejtékhely, kérem, az az anyámé volt –

KATONA 1, 2 Rejtékhelyet tagad! Mindent át kell forgatni. Mindent!

REBEKA Nem rejtegetjük. Ő a jegyesem. Becsületes.

KATONA 1, 2 Durchsuchen Sie alles!¹ Krije se ovde negde!² Tirez le rideau!³

ÁGNES Kérem!

REBEKA Mindjárt megjön, biztosan!

KATONA 1, 2 Polomiću lampu.⁴ Ich hole das Parkett ab!⁵ Je pousse!⁶ Ok rečem orman naopačke!⁷ Ich schlage das Fenster ein!⁸ Écartez-vous de mon chemin!⁹ Čupam im knjige iz kičme!¹⁰ Ich werfe den Spieß um!¹¹ J'arrache les photos du mur!¹² Kétszázhatvan kilométert utaztak a cigányok, nehogy már egy olyan nyerjen, aki nem tud főzni.¹³ Ekkora bika

¹ Kutass át mindent!

² Itt rejtőzik valahol!

³ Tépd le a függönyt!

⁴ Eltöröm a lámpát.

⁵ Felszedem a parkettát!

⁶ Lenyomom!

⁷ Felfordítom a szekrényt!

⁸ Betöröm az ablakot!

⁹ Takarodj az utamból!

¹⁰ Kitépem a könyvüket a gerincükből!

¹¹ Felfordítom az asztalt!

¹² Letépem a képeket a falról!

¹³ idézet: damu roland részegen balhézik hal a tortán (YouTube.com), 0:15.

nyaka volt. Nekem sincs vékony nyakam, de neki ilyen bikanyaka volt.¹⁴ Szökik a málna. Mi van?¹⁵ A zene, az jó.¹⁶ Mondjuk, mondjuk, mondjuk, mondjuk. Zárcsökkentés.¹⁷ Sőt, a pénzünkből csökkentenek le. Drágaság van.¹⁸ Lehet, hogy nem fog kijönni a víz.¹⁹ Hóli. Hóli.²⁰ Polomicú lampu. Ich hole das Parkett ab! Je pousse! Okrećem orman naopačke! Ich schlage das Fenster ein! Écartez-vous de mon chemin! Čupam im knjige iz kićme! Ich werfe den Spieß um! J'arrache les photos du mur! Ingyom-bingyom tálibe.

Elmennek.

ÁGNES Hol van?

REBEKA Biztos mindjárt megjön! Mindjárt!

ÁGNES Te tudod, ugye?

BENCE Elment.

ÁGNES Mit csináltak?

REBEKA Ágnes!

BENCE Nem jön haza.

ÁGNES Visszajött a régi, mehet az új, mi? Mit csináltak? Mit csináltak veled?

REBEKA Én semmit! Hol van?

BENCE Fontos, ugye?

REBEKA Igen.

BENCE Elment.

ÁGNES Hova?

BENCE A háborúba.

Csend.

REBEKA Minek? Neki itthon van mindene! Én itt vagyok! Ő is –

ÁGNES Utána kell mennem.

BENCE Biztos, hogy nem.

ÁGNES Egy levest nem tud megfőzni. Vízet forralni, hát az nem megy neki.

¹⁴ idézet: Fantom a faluban, avagy a tetétleni rejtély. (YouTube.com), 2:59.

¹⁵ idézet: (73) Itt a piros tojas. YouTube, 0:46.

¹⁶ idézet: A zene az JÓ. YouTube.com.

¹⁷ idézet: idézet: (73) LEGYEN TÁNC !!! Új Szalacsi és Bikicsunáj született a választás napján. Legyen zárcsökkentés... – YouTube, 3:18.

¹⁸ idézet: Tiszavasvári választ... (YouTube.com), 0:18.

¹⁹ idézet: „Bassza meg az Isten” (YouTube.com), 1:22.

²⁰ idézet: Holy, Holy, Orbán Viktor (YouTube.com), 0:30.

BENCE Ezekre ott, mondjuk, pont nincs szükség.
ÁGNES Nem fog neki menni. Megyünk!
REBEKA És ha hazajön?
ÁGNES Ez? Ez nem fog. Neked kötelességed.
REBEKA Ágnes –
ÁGNES Te már egyszer vártad, hogy hazajöjjön a szerelmed.
REBEKA És haza is jött.
Csend.
ÁGNES Ez volt a terved?
REBEKA Én nagyon szeretem a testvéredet.
ÁGNES Akkor gyere! Te igazán meg tudod győzni, ha odaértünk. Neked ez kötelességed! Te igent mondtál neki. Ti össze vagytok kötve!
BENCE Nincsenek. Ilyen kérdésben nincs kötelék.
ÁGNES Honnan tudja, merre kell menni?
BENCE Elmondtam neki.
ÁGNES Meg akarod ölni!
BENCE Ő kérdezte.
ÁGNES Meg fog halni. Ha nem segítünk, ha nem hozzuk haza, meghal.
REBEKA Mi az út?
BENCE Nem.
REBEKA Mi az út?
BENCE Nem fogtok eljutni.
ÁGNES Akkor gyere velünk.
BENCE Dezertáltam.
ÁGNES A legjobb barátodat küldted a halálba!
BENCE Nem hagyott volna békén, pontosan tudod –
REBEKA Akkor túrsz!
BENCE A mező végében ott a patak. Háromnapi járás, meg kell kerülni egy szakaszát, mert ellenséges katonák ellenőrzik. Be kell menni a közeli faluba. Utána vissza a patakhoz a falun át. Erdőbe botlunk, amin nem vághatunk át, mert támaszpont. Kerülővel megyünk, egyenesen be a városba, ott az alsó alagutakon keresztül, remélem, nem féltek a sötétben, az erdő peremén, ott van egy kunyhó, azon túl van a tábor.
REBEKA Velünk jössz?
BENCE Igen.
Ágnes dala, melyben érzéseiről vall:
Kis ház, és erkély, hinta, madárfészek, emlékek, szia!
Ülök az ágy szélére, szíven szűr a szürkesség.

*A szobán hiány csöndje ül, az ablakomban hold röhög.
Szia, fabáz, étkezéslet és lábasok, az ég véled!
A lábam zsibbad, kezem izzad, kapkodom a levegőt.
Fémes íz ül nyelvemen, a hátamban kést érzek.
És szia, pokróc, szia, kréta, képeskönyvek, viszontlátlak!
Tényleg elment, ezt kérdem, egy ilyen gyáva személy
Még fára mászni sem tudott, nem hogy mindent itt hagyott.
És most lelépek, elmegyek, hátra többet nem nézek!
Hozzáköti a szeretet, ez a sorsunk minékünk.
Viszlát, szia, pá, majd jövők!*

4. JELENET,

melyben Víg Ede embereket toboroz maga köré.

EDE Leülhetek?

Csönd.

EDE Jó estét!

Csönd.

EDE Szia!

Csönd.

EDE Ede.

Csönd.

EDE Neked mi a neved?

KATONA Goodby!.²¹

EDE Ez a neved?

KATONA Nem.

EDE Akkor ez valami becenév?

KATONA Nekem már nincs nevem.

EDE Mindenkinek van neve.

KATONA Nekem már nem kell az enyém.

EDE És hova valósi vagy?

KATONA Angol.

EDE Ó, Anglia. Gondolom, szép vidék lehet. Gondolom, sajnálod, hogy ott kellett hagynod.

KATONA Sajnálom.

EDE Én is sajnálom.

Csend.

EDE Mióta vagy itt?

KATONA Túl régóta.

EDE Nehéz az élet.

KATONA Schol se könnyű.

EDE Otthon nem volt az?

Csend.

EDE Azért gondolom –

KATONA Mit akarsz tulajdonképpen?

EDE Én eljöttem otthonról. A barátom, a legjobb barátom volt itt. Vagy valahol itt. Ő magyar, biztos ismered. Vagy na, nem biztos, csak mesélt. Mesélt sokat. Hogy milyen itt az élet. Hogy milyen a háború. Nekem van egy nagyon szép jegyesem. Szerelmem. Barna haja van, szép hullámos. Kicsit mélyebb, olyan reszelős hangja, igazi tüzes nő. Meg a nővérem, ő nagyon jó ember tulajdonképpen. Nagyon jól csinál zacskós levest. Van egy kis házunk, amiben vele élek, majd elköltözünk onnan a szerelmemmel, csak előbb. Nem lehet így élni, tudod. Hát persze hogy tudod. Eljöttem, mert ezt így nem lehet, úgy gondolom.

KATONA Mikor hívtak akkor be?

EDE Nem hívtak be.

KATONA Te önként jöttél ide?

EDE Igen.

KATONA De minek?

EDE Le fogom győzni a háborút. Le fogjuk, ha már akarsz te is csatlakozni.

KATONA A lázadókkal vagy?

EDE Nem.

KATONA Akkor?

EDE Hát egyedül.

Angol katona dala, melyben érzéseiről vall:

Ülnék a kertben, és nézném a fát, amit ültettem.

Tudván, hogy szerelmem alszik a házban, amit építettem,

Meginnék egy korsó sört az enyémeikkel.

A barátimmal innék még.

Aztán hazamennék a szerelmemhez a házba, amit építettem én.

KATONA Helló, helló, kicsibarád!

EDE Szia!

KATONA Hú, de ijedt az arcod, most jöttél, mi? Na, mondom, mi van. Jobbra vannak a barakkok, alsó ágyat stoppolj, mert fent összegyűlik a meleg

fingszag. Abban aludni nehézkes. A tüdődnek. A tüdőkapacitásodnak. Túl sűrű. Fent viszont könnyebb kiverni. A babádra gondolni. Nekem van egy nagyon szép jegyesem. Szerelmem. Barna haja van, szép hullámos. Kicsit mélyebb, olyan reszelős hangja, pont akkora a melle, hogy belefér a kezembe. Igazi tüzes nő. Jobbra a menza. Gyere a végén, és akkor majd én szolgállok ki, jól jársz. Állj! Mi vagy?

EDE Ede –

KATONA Mi a rangod?

EDE Most jöttem.

KATONA Hát jól van, kicsibarád, de attól még valamid csak van. Kis valami lóvé.

EDE Én önként jöttem, hogy –

KATONA Hű, azt az anyja, jó hülye vagy! Nem hívtak, és jöttél? Azáldóját!

EDE Arra gondoltam, hogy egy barátom mesélte, itt milyen –. És, hogy változtatni kell ezen –

KATONA Tényleg nincs nálad semmi, ugye?

EDE Semmi. Még!

KATONA Aha, das ist sicher. Hören Sie, kommen Sie und spielen Sie einen. Was ist los?

EDE Mit csinálunk?

KATONA Na ja –

EDE De lesz, ha együtt, ha összefogunk –

KATONA In Ordnung, kleiner Freund, mach es.

Német katona dala, melyben érzéseiről vall:

Kufirc, cigi, kufirc, kávé, kufirc, kaja, húzás haza,

Kufirc, pia, kufirc, kaka, kufirc, szunya

Édesanya.

EDE Szia!

KATONA Čao!

EDE Figyelj csak, én önként jöttem ide azért, hogy legyőzzük a háborút.

KATONA Sve razumem, prijatelju. Ništa nisi izmislio, ali želiš da budeš heroj.

EDE Zászlókkal.

KATONA Sa zastavama?

EDE Ráírjuk egy zászlóra, hogy béke.

KATONA Mađarski?

EDE Vagy nem, tudod mit, mi vagy te?

KATONA Ja sam Srbin, jebi se.

EDE Illetve, hogy Színekkal. Meglengetjük a fehér zászlót. És rárajzolunk egy békejelet. És akkor bemegyünk a tömegbe többen. Nem tudom. Illetve tudom, így, és akkor –

KATONA Potpuno si glup. Doći ćeš ovde sam da pobediš rat. Želiš da pišeš mir na mađarskom. Pičkica tvoje majke, to je za tebe.

Szerb katona dala, melyben érzéseiről vall:

Mostanában van egy új fejlődésem,

Nem mennék fél lábbal a sírba,

Hátha jön még felhívás keringőre,

Ami hazavisz a házba,

Ami talán még otthon lesz.

Onnan elviszlek bálba,

Hol csókok tán forró lesz.

EDE Legyőzzük a háborút?

KATONA Persze!

EDE Csatlakozol hozzám?

KATONA Mi?

EDE Legyőzni.

KATONA Persze. Ott a puska, fogd meg!

EDE De nem, ezt lehet máshogy.

KATONA Egy módon lehet. Ha nyerünk. Gyerünk!

EDE Összeszedünk pár embert. Először csak. Őket meggyőzzük.

KATONA Évidemment, quelques personnes vont les pousser vers le bas.

EDE Aztán azok elmondják másoknak is.

KATONA Bien sûr. Et puis nos armes dans les casernes jusque-là?

EDE És akkor egyre többen leszünk. Százan.

KATONA Puis mille, et dix mille, n'est-ce pas?

EDE Aztán ezren.

KATONA Et puis nous allons nous tenir au milieu du champ de bataille et dire, arrêtez?

EDE És akkor majd beállunk a csatamező közepére, és mondjuk, hogy állj. Ott állunk ezren. És akkor felbátorodnak, és csatlakoznak hozzánk még a csatázók közül.

KATONA Ils déposent les armes et se joignent à nous en riant, n'est-ce pas?

C'est votre grand plan.

EDE És egyre többen leszünk a csatamezőn olyanok, akik nem akarnak meghalni.

KATONA Mert szerinted én szeretnék meghalni?

*Francia katona dala, melyben érzéseiről vall:
Legyen csend,
Tiszta víz,
Meleg étel,
Egy tiszta,
Esetleg megvetett ágy,
Jelenleg ez lenne jó.*

5. JELENET,

melyben Vig Ágnes megtanul egy fontos leckét.

OLÍVIA Mit akarsz?

BENCE Szállást.

OLÍVIA Css! Ennyit nem lehet.

REBEKA Honnan ismered?

OLÍVIA Bújtattam.

BENCE Hideg van. Járőrözés.

OLÍVIA Ennyit nem. Ahogy mondtad, járőrözés van.

BENCE Hozzád nem jönnek, ismernek.

OLÍVIA Sose tudni.

BENCE Majd éppen a tanárhoz jönnek be.

OLÍVIA Éppen igen.

REBEKA Mennyi ideig voltál itt?

ÁGNES Semmi baj, én nem is akartam aludni. Hátha még elérjük!

OLÍVIA Kit?

ÁGNES Az öcsémet. A háborúba indult, egyedül. Nincs fegyvere se. Vissza kell hoznunk.

OLÍVIA Biztos ő is behúzódot valahova, ma már nem találják meg. Járőröznek.

REBEKA Na, majd feltaláljuk magunkat máshol.

OLÍVIA Ne legyenek bolondok. Jöjjenek be.

Csend.

ÁGNES Igazán nagyon köszönjük. Tudja, tudom én, hogy ő már felnőtt, de nekem még nem. Meg ilyet nem lehet csinálni. El sem köszönt. Összevesztünk. De biztos tudja, milyen ez. A család.

OLÍVIA Emlékeim vannak csak. A férjemet elvitték. Három éve.

REBEKA Szóval egyedül él itt.

BENCE Egyedül. Teljesen.

ÁGNES Nagyon sajnálom.

OLÍVIA Meg lehet szokni.

Csend.

OLÍVIA Nem akar valami körözést kiadni? Vagy valamit? Hátha látták.

ÁGNES Nem!

REBEKA Veszélyes lenne!

ÁGNES Éppen behívták.

BENCE Éppen igen.

OLÍVIA Van itt egy keresőcsapat. Civilek. Függetlenek. Ellenesek. Nekik adhatnánk valami leírást. Bennük én megbízom.

BENCE Na, hát akkor már mi is, nem igaz?

ÁGNES Hallgass! Hol van ez?

OLÍVIA Nem lehet csak úgy bemenni. Nézze, maga írja le, hogy néz ki, én meg beviszem reggel, amikor indulnak, és akkor ott azt akár sokszorosítva körbeadják.

Csend.

OLÍVIA Írja meg. Vagy maga? Te? Neked a barátod. Na! Nem akarják?

Csend.

ÁGNES Én nem tudok írni.

OLÍVIA Nem? Te? Maga?

Csend.

OLÍVIA Akkor most felírok három egyszerű szót, és ezt másolják.

REBEKA Erre nincs nekünk időnk! A jegyesem a frontra megy. Ki kell pihennünk magunkat.

OLÍVIA Alszanak? Tudnak aludni?

Csend.

ÁGNES Megtanítana minket írni?

OLÍVIA Meg! Ág. Lég. Hal.

BENCE Minek kellene ezek a szavak? Írd meg te a leírást az elmondásunk alapján, és kész!

Csend.

ÁGNES Nem lehetne más szavakat? Amikre esetleg szükségünk lehet később is.

OLÍVIA De. Teljesen mindegy, mivel tanulnak meg.

ÁGNES Hogy írják azt, hogy jegyes, például? Ez érdekel téged, ugye?

REBEKA Ez is.

BENCE De mondjuk, lehetne a barna. Mert barna az Ede haja.

OLÍVIA A legegyszerűbbekkel kell kezdeni, nem mindjárt a legnehezebbekkel.

BENCE És a barna nehéz?

OLÍVIA Hát annyira nem nehéz. De az, hogy ág, az egyszerű. Egy szótag. Nem lehet elválasztani.

BENCE Ezt nem értem.

ÁGNES Mint például a jegyeseket sem. A jegyesek meg az ág így ugyanolyan.

BENCE Nem lehet elválasztani?

REBEKA El lehet választani?

OLÍVIA Nem.

ÁGNES Akkor lehet a jegyes szó is.

OLÍVIA Semmi értelme –

REBEKA Nem lehetne a *béke*?

ÁGNES Annak hasznát vehetjük később.

OLÍVIA Akkor a leírást én írjam meg.

ÁGNES Lehet?

OLÍVIA Lehet.

ÁGNES Köszönjük.

OLÍVIA Lássuk. A béke szó a *B*-vel kezdődik. Egy zászlórúd, és két cici. Lás-sam. Úgy. Az *É* betű egy zászlórúd, és három rács. A tetején egy kapanyél.

BENCE A vasat lelopták róla?

REBEKA Nem lehetne valami vidámabb példákat, de tényleg?

OLÍVIA Van okunk a vidámkodásra talán?

REBEKA Tehát zászlórúd és rácsok.

OLÍVIA Pontosan. A *K* egy zászlórúd, amiből kijön két varázspálca. Az *E* ugyanaz, mint az *É*, csak kapanyél nélkül. Na, tessék írni. Írd! Írd!

BENCE Írom! Írom!

KATONA 1 Vig Edét kereselem. Nyissák ki!

ÁGNES Itt?

REBEKA Minket itt nem találhat meg.

BENCE Engem nem találhat meg! Dezertáltam!

OLÍVIA Fel, fel a padlásnak a rejtett szekrényébe! Jó estét!

KATONA 1 Estét! Vig Edét keressük. Bújtatják.

OLÍVIA Nem ismerem –

KATONA 2 Bújtatja?

OLÍVIA Dehogy, azt sem tudom, kicsoda.

KATONA 1 Más bújtatja?

OLÍVIA Honnan tudnám? Biztosan, de nekem közöm sincs hozzá. Egyáltalán ebben a faluban nem is lakik ilyen nevű ember.

KATONA2 Terel. Átkutatni.

OLÍVIA De hát nincs itt mit kutatni, nincs semmi, ami mögé el lehetne bújni. Olyan szegényen élek itt –

KATONA 1 Maga panaszkodik az általános életvitelére, miközben nemzetünk hős emberei a nemzetet szolgálván küzdenek a becsületért?

OLÍVIA Dehogy, én csak mondom, kérem, ott ne –

KATONA 1, 2 Mit ne?

OLÍVIA Nincs itt semmi rejtkehely, kérem, az az anyámé volt –

KATONA 1, 2 Rejtkehelyet tagad! Mindent át kell forgatni. Mindent! Durchsuchen Sie alles! Krijе se ovde negde! Tirez le rideau!

OLÍVIA Kérem!

KATONA 1, 2 Polomiću lampu. Ich hole das Parkett ab! Je pousse! Okrećem orman naopačke! Ich schlage das Fenster ein! Écartez-vous de mon chemin! Čupam im knjige iz kićme! Ich werfe den Spieß um! J'arrache les photos du mur! Kétszáz kilométert utaztak a cigányok, nehogy már egy olyan nyerjen, aki nem tud főzni. Ekkora bika nyaka volt. Nekem sincs vékony nyakam, de neki ilyen bikanyaka volt. Szökik a málna. Mi van? A zene, az jó. Mondjuk, mondjuk, mondjuk, mondjuk. Zárcsökkentés. Sőt, a pénzünkből csökkentenek le. Drágaság van. Lehet, hogy nem fog kijönni a víz. Hóli. Hóli. Polomiću lampu. Ich hole das Parkett ab! Je pousse! Okrećem orman naopačke! Ich schlage das Fenster ein! Écartez-vous de mon chemin! Čupam im knjige iz kićme! Ich werfe den Spieß um! J'arrache les photos du mur!

Elmegy.

OLÍVIA Nem maradt semmim.

BENCE Miért nem köptél be minket?

OLÍVIA Akkor sem maradt volna semmim.

ÁGNES Semmije nem maradt.

OLÍVIA Nem.

BENCE Ezt csinálják.

REBEKA És eltűnnek?

ÁGNES Nem jön velünk?

OLÍVIA Mi?

ÁGNES Nem maradt semmije.

OLÍVIA De semmim.

Olívia dala, melyben érzéseiről vall:

*Volt néhány porcelán, a nagyanyám hagyta rám,
a szilánkja a talpamba beleáll,
volt sós kifli és két kulcs,
mik az ajtót tágra tárták.
Itt hagyom a házamat, és a kertem is.
Itt hagyom a szívemet, és ruháim darabjait.
Itt hagyom a munkám, ha még itt lehet hagyni,
Tudatlanul marad egypár gyermek, ennyi.
Az itt hagyott könyveim így ki érti meg?
Volt szép férjem, jó erényem,
van most semmim, nincsen senkim,
ha hívnak, hát miért maradjak itt?*

6. JELENET,

melyben Vig Ede szembenéz az igazsággal.

EDE Ede!

KATONA Bob.

EDE Ez valami becenév?

KATONA Mondjuk.

EDE Hogy?

KATONA Nagyon szerettem a babot. De a bab nem tetszett. Így lettem Bob.

Bob. Simán Bob.

EDE Értem. Simán Bob. Hova valósi vagy?

KATONA Mindenhová.

EDE Ilyen bohém, rapszodikus elégia és pátosz?

KATONA Világjáró. Kalandozó. Utazó.

EDE És hol voltál eddig?

KATONA Van kedved játszani?

EDE Persze.

KATONA Én vagyok a világ leggyengébb szkanderese.

EDE Áh, én vagyok a leggyengébb szkanderese.

KATONA Versenyezzünk, hogy melyikünk.

Szkandereznek.

KATONA Egy null. Tizenkettes a meccs. Mióta vagy itt?

EDE Most má egy hete, ha az idő fluxualitását nézem, és elgondolkodom tulajdon létemen.

KATONA Hú basszameg! Nem tudom, találkoztál-e akkor vele, van itt egy srác. Nem tudom, kicsoda, de elég gyámoltalannak tűnik, találkoztatok-e? És ilyeneket mond, hogy ő le akarja győzni a háborút. Tehát, hogy ennél irreálisabb hülyeséget én még nem hallottam. Ellenség van, nem háború. Vágod, szerintem, vágod, szerintem őt már így eltalálta egy golyó, vagy ilyen agyhalott.

EDE Biztos a fejét. Vagy a lelkét. Vagy csak le akarja győzni a háborút. De lehet, hogy le is fogja tudni győzni.

KATONA Hát. Én nyertem. Három-null. Szóval, hogy én ezt nem hiszem el, hogy figyelj. Őt nem besorozták, hanem így jött magától. Ekkora balfaszt. Na, és van egy nyugodt óránk, és mesélték a többiek, én nem tudom, hogy pofázik ebédszünetben, hogy ő le akarja győzni a háborút. Mondták neki, hogy hát fogjad meg a fegyvereket, menjél ki egyedül, aztán daráljál, fiam! És a csávó azt mondta, hogy nem, hanem hogy ő így a szavakkal meg valami fehér zászlóval. Hát az meg szerintem valami bandából jött. Valami fiúbandából. Szerintem a Gáspár Lacikát hallgatja. Szerintem meghallotta a *Szeretet él* dalt, és azt hiszi, hogy ez egy ilyen izé. Ezt így át lehet rakni emberekre.

EDE És az egy dolog, hogy te miket hallottál róla, de nem is hiszel ebben, hogy neki talán igaza van?

KATONA Nehezen tudom elképzelni, hogy valaki ebben tud hinni. Szerintem a maga szórakoztatására csinálja, ami egyébként kiváló humorról tesz tanúbizonyságot.

EDE Szerinted meghülyült?

KATONA Hát azért előfordul itt elég sok emberrel.

EDE Úgy értem, hogy azt mondtad, hogy ő már eleve így jött ide, nem?

KATONA Igen, de lehet, hogy volt már másik háborúban, és ott hülyült meg.

EDE Van másik háború?

KATONA Vagy hülyén jött már. Vagy egy buzi libernyák. Bosszantó abból a szempontból, hogy azért ez így nagyon. Érted, itt vagyunk, te is, én is próbálunk életben maradni, próbálunk nyerni, és akkor jön egy faszfej, és elkezd nekem izé, vagy nekünk papolni, hogy le lehet győzni a háborút szép szavakkal. Ez bizonyítja, hogy, nem tudom, hány éves ez a faszi, hogy ez a generáció úgy, ahogy van, hülye. Ez most olyan, mintha te arról kezdenél el beszélni, arról kezdenél el beszélni, jól vagy? Tehát szerintem egyébként ennek a csávónak az életben nem volt nője, aki meg volt, azt már elszerették tőle, mert ekkora idiótát nem lehet találni. Amúgy ügyesen küzdesz. Hú, nagyon nagy gibbon. Tudod, mi az a gib-

bon? Gyere, utolsó menet. Tehát az van, hogy szerintem ez az ember teljes mértékben beszámíthatatlan. Amúgy te nyertél. Mert arra fogadtunk, hogy ki a legrosszabb szkanderban.

Katona dala, melyben érzéseiről vall:

Szép dolog a szerelem,

De itt inkább kiverem.

A szerelem sötét verem,

Arcodat a falba verem.

Anyá, hol vagy?

7. JELENET,

melyben Víg Ágnes megtanul egy újabb fontos leckét.

ADÉL Kávét, dohányt, rizsát! Adidas melegítőt! A csomagolópapír prémium minőségű!

ÁGNES Bocsánat, kicsit megmelegedhetünk itt?

ADÉL Mit akarsz itt?

BENCE Melegedni.

ADÉL Na, mi van, hazajutottál, és nem tetszett? Tán elszerették a menyasszonykádát?

ÁGNES Elnézést, csak egy rövid időre húznánk meg magunkat.

ADÉL Az éjszakai piac mindenkit befogad! Jöjjenek. Viszont, kérem, segítsenek is, mert több kéz többet maceráz – fejcskédre vigyázzál, szivi!

REBEKA Mi ez?

ADÉL Ezeket nem árulják már a boltokban. Túl nagy az infláció, nincs rá pénz, ergo, nincs rá kereslet.

ÁGNES Mi a csomagolóban a prémium?

BENCE Arra van kereslet.

REBEKA Ezek röpcédulák?

ÁGNES Mik?

ADÉL Nem.

BENCE De azok. A piac nem illegális, de a csomagolópapír az.

ÁGNES Béke.

ADÉL Lenne már!

ÁGNES Írja benne!

REBEKA Béke! Vigyétek! Kávét, dohányt, rizsát! Adidas-melegítőt! A csomagolópapír prémium minőségű!

ADÉL A többit értik?

ÁGNES Csak ezt az egy szót tudjuk elolvasni.
 REBEKA De ez biztató.
 BENCE Kávét, dohányt, rizsát! Adidas-melegítőt! A csomagolópapír prémium minőségű!
 ÁGNES Kávét, dohányt, rizsát! Adidas-melegítőt!
 KATONA 1 Vig Edét keresem!
 ÁGNES Itt is?
 REBEKA Minket itt nem találhat meg.
 BENCE Engem nem találhat meg! Dezeráltam, hányszor mondjam még el?
 ADÉL Jó estét!
 KATONA 1 Estét! Vig Edét keressük. Bújtatják.
 ADÉL Nem ismerem –
 KATONA 2 Bújtatja?
 ADÉL Dehogy, azt sem tudom, kicsoda.
 KATONA 1 Más bújtatja?
 ADÉL Honnan tudnám? Biztosan, de nekem közöm sincs hozzá. Egyáltalán ebben a városban nem is lakik ilyen nevű ember.
 KATONA 2 Terel. Átkutatni.
 ADÉL De hát nincs itt mit kutatni, nincs semmi, ami mögé el lehetne bújni.
 Olyan szegényen árulunk itt –
 KATONA 1 Maga panaszkodik az általános életvitelére, miközben nemzetünk hősberei a nemzetet szolgálván küzdenek a becsületért?
 ADÉL Dehogy, én csak mondom, kérem, ott ne –
 KATONA 1, 2 Mit ne?
 ADÉL Nincs itt semmi rejtkehely, kérem, az az anyámé volt –
 KATONA 1, 2 Rejtkehelyet tagad! Mindent át kell forgatni. Mindent! Durchsuchen Sie alles! Krije se ovde negde! Tirez le rideau!
 ADÉL Kérem!
 KATONA 1, 2 Polomiću lampu. Ich hole das Parkett ab! Je pousse! Okrećem orman naopačke! Ich schlage das Fenster ein! Écartez-vous de mon chemin! Čupam im knjige iz kićme! Ich werfe den Spieß um! J'arrache les photos du mur! Kétszáz kilométert utaztak a cigányok, nehogy már egy olyan nyerjen, aki nem tud főzni. Ekkora bikanyaka volt. Nekem sincs vékony nyakam, de neki ilyen bikanyaka volt. Szökik a málna. Mi van? A zene, az jó. Mondjuk, mondjuk, mondjuk, mondjuk. Zárcsökkentés. Sőt, a pénzünkből csökkentenek le. Drágaság van. Lehet, hogy nem fog kijönni a víz. Hóli. Hóli. Polomiću lampu. Ich hole das Parkett ab! Je pousse! Okrećem orman naopačke! Ich schlage das Fenster ein! Écartez-

vous de mon chemin! Čupam im knjige iz kičme! Ich werfe den Spieß um! J'arrache les photos du mur! Maguk kik?

ÁGNES Árusok.

KATONA 1 Igazolják magukat!

REBEKA Otthon hagytuk a papírokat. Hallottuk, hogy ide nem biztonságos –

KATONA 2 Maga katonakorban van, ugye?

BENCE Nem hívtak be!

KATONA 1 Sok a dezertőr. Mi a neve?

ÁGNES Kérem, mi csak egy kis megélhetést –

KATONA 2 Nézzem rám! Tudja, hol van Víg Ede?

REBEKA Kérem, hagyja, nem teljesen beszámítható.

KATONA 1 Ha elmondja, elmehet.

ADÉL Ég a város! Ég a piac!

Menekülnek. Általános mozgósítás.

REBEKA Elárultad volna!

ÁGNES Te, aki elküldted –

BENCE Egy szót nem mondtam!

ADÉL Erre, be az erdőbe!

BENCE Nem! Ott a támaszpont!

ÁGNES Majd ott elbújunk! Előre!

ADÉL Hova futnak?

ÁGNES Az öcsém után, le akarja győzni a háborút.

ADÉL Mi?

ÁGNES Megszökött! Jöjjön!

ADÉL Be, balra a fák közé.

BENCE Lapulni. Jönnék.

ÁGNES Rakjuk ki a testünkből, hogy béke.

REBEKA Röpcédulát osztottunk, itt egy dezertőr, és ismerjük Víg Edét. Mi az, hogy rakjuk ki a testünkből, hogy béke?

ADÉL Á! Ó az öccse?

ÁGNES Igen. Általános mozgósítás van. Nem állnak meg sehol. Oltják a tüzet.

BENCE Akkor gyerünk már!

ÁGNES Leszek a *B*.

REBEKA Leszek a *K*.

BENCE Akkor én az *É*!

Csönd.

ÁGNES Maga nélkül nem tudjuk kirakni.

ADÉL Mindenem oda. Felégették azok a mocskok!

ÁGNES Akkor csatlakozik?

ADÉL Leszek az E, az anyjuk úristenit!

*Adél dala, melyben érzéseiről vall:
Akkor hátrahagyom a bérelt helyem,
A röpcédula innentől smafu,
Hátrahagyok kávéét, dobányt,
Itt hagyom a rizsát, gatyát,
Itt hagyom, nem viszem,
a naplóm és a Bibliát.
Itt hagyom a babaházat,
Amúgy sem tellett rá!
Hátrahagyom az emlékeim,
A félreértett szerelmeim!
Mit még mit még mit még
Á!
És az ügyem.*

8. JELENET,

melyben Vig Ede retteg.

KATONA Hallod, te akarod legyőzni a háborút?

EDE Nem.

KATONA De rólad beszélnek.

EDE Összetévesztesz valakivel.

KATONA Most te vagy, vagy nem te vagy?

EDE Ki akarsz röhögni?

KATONA Na, tudtam, csak te vagy!

EDE Tessék csak, röhögj!

KATONA Nem! Sőt! Mi a terved?

EDE Nincs tervem.

KATONA Embereket akarsz összeszedni, hogy letegyük a fegyvert közösen,
nem? Belső bojkott, ezt így nevezik.

EDE Nem így.

KATONA Hanem?

EDE Látványosabban.

KATONA De ez a cél, nem?

EDE Nem, hanem, hogy én legyőzzem a háborút.

KATONA De azt nem lehet egyedül. Meg látványosan. Hanem mint tömeg.

EDE Mindegy. Nem akarom.
 KATONA Akkor hogy akarod?
 EDE Sehogy.
 KATONA Mit akarsz?
 EDE Haza akarok menni.
Magyar katona dala, melyben érzéseiről vall:
Egy, megérett a meggy.
Kettő, csipkebokorvessző.
Három, te vagy most a párom.
Négy, bár meghalnék.
 KATONA Hallod, te akarod legyőzni a háborút?
 EDE Nem.
 KATONA De rólad beszélnek.
 EDE Összetévesztesz valakivel.
 KATONA Most te vagy, vagy nem te vagy?
 EDE Ki akarsz röhögni?
 KATONA Na, tudtam, csak te vagy!
 EDE Tessék csak, röhögj!
 KATONA No! What's your plan?²²
 EDE Nincs tervem.
 KATONA You want to get people together to lay down their arms together,
 don't you? Internal boycott, that's what it's called.²³
 EDE Nem így.
 KATONA But?²⁴
 EDE Látványosabban.
 KATONA But that's the goal, isn't it?²⁵
 EDE Nem, hanem, hogy én legyőzzem a háborút.
 KATONA But it can't be alone, spectacularly. It should be like mass.²⁶
 EDE Mindegy. Nem akarom.
 KATONA Then how do you want it?²⁷

²² Nem! Sőt! Mi a terved?

²³ Embereket akarsz összeszedni, hogy letegyük a fegyvert közösen, nem?
 Belső bojkott, ezt így nevezik.

²⁴ Hanem?

²⁵ De ez a cél, nem?

²⁶ De azt nem lehet egyedül. Meg látványosan. Hanem, mint tömeg.

²⁷ Akkor hogy akarod?

EDE Sehogy.

KATONA What do you want?²⁸

EDE Haza akarok menni.

Angol katona dala, melyben érzéseiről vall:

Ha reggel arra ébredhetek, hogy nem hűz már az ágy melege,

Ha forró teát szürcsölhetek, friss rántottát ízlelhetek,

Ha egy kedves arc hoz mézes tejet,

Az nem rossz.

KATONA Hallod, te akarsz legyőzni a háborút?

EDE Nem.

KATONA De rólad beszélnek.

EDE Összetévesztesz valakivel.

KATONA Jesi li to sada, ili nije?²⁹

EDE Ki akarsz röhögni?

KATONA Znao sam da si samo ti!³⁰

EDE Tessék csak, röhögj!

KATONA Ne! Šta više! Koji je tvoj plan?³¹

EDE Nincs tervem.

KATONA Želiš da okupiš ljude da polože oružje zajedno, zar ne? Unutrašnji bojkot, tako se zove.³²

EDE Nem így.

KATONA Onda?³³

EDE Látványosabban.

KATONA Ali to je cilj, zar ne?³⁴

EDE Nem, hanem, hogy én legyőzzem a háborút.

KATONA Ali ne možete biti sami. Izgleda spektakularno. Ali kao misa.³⁵

EDE Mindegy. Nem akarom.

KATONA Kako onda želite?³⁶

²⁸ Mit akarsz?

²⁹ Most te vagy, vagy nem te vagy?

³⁰ Na, tudtam, csak te vagy!

³¹ Nem! Sőt! Mi a terved?

³² Embereket akarsz összeszedni, hogy letegyük a fegyvert közösen, nem?

Belső bojkott, ezt így nevezik.

³³ Hanem?

³⁴ De ez a cél, nem?

³⁵ De azt nem lehet egyedül. Meg látványosan. Hanem, mint tömeg.

³⁶ Akkor hogy akarsz?

EDE Sehogy.

KATONA Šta želiš?³⁷

EDE Haza akarok menni.

Szerb katona dala, melyben érzéseiről vall:

Szilárd talaj, kavics, vagy beton,

A talpamnak ezt kívánom,

pörkölt, fenyő, ruha, nő,

Az orromnak ezt kívánom.

KATONA Hallod, te akarsz legyőzni a háborút?

EDE Nem.

KATONA Aber sie reden über dich.³⁸

EDE Összetévesztesz valakivel.

KATONA Sind Sie es oder sind Sie es nicht?³⁹

EDE Ki akarsz röhögni?

KATONA Nun, ich wusste, dass es nur du warst!⁴⁰

EDE Tessék csak, röhögj!

KATONA Nein! Was ist Ihr Plan?⁴¹

EDE Nincs tervem.

KATONA Du willst doch die Leute zusammenbringen, um gemeinsam die
Arme niederzulegen, oder? Interner Boykott, so nennt man das.⁴²

EDE Nem így.

KATONA Aber?⁴³

EDE Látványosabban.

KATONA Aber genau das ist doch das Ziel, oder?⁴⁴

EDE Nem, hanem, hogy én legyőzzem a háborút.

KATONA Aber du kannst nicht allein sein. Es sieht spektakulär aus. Sondern
als Masse.⁴⁵

EDE Mindegy. Nem akarom.

³⁷ Mít akarsz?

³⁸ De rólad beszélnek.

³⁹ Most te vagy, vagy nem te vagy?

⁴⁰ Na, tudtam, csak te vagy!

⁴¹ Nem! Sőt! Mi a terved?

⁴² Embereket akarsz összeszedni, hogy letegyük a fegyvert közösen, nem?

Belső bojkott, ezt így nevezik.

⁴³ Hanem?

⁴⁴ De ez a cél, nem?

⁴⁵ De azt nem lehet egyedül. Meg látványosan. Hanem mint tömeg.

KATONA Wie willst du es dann?⁴⁶

EDE Sehogy.

KATONA Was willst du?⁴⁷

EDE Haza akarok menni.

Német katona dala, melyben érzéseiről vall:

A kurva helyett anyukám.

A tiszték helyett apukám.

De hol lehet a bátyám?

Nem tudom már!

KATONA Entendez-vous dire que vous voulez vaincre la guerre?⁴⁸

EDE Nem.

KATONA Mais ils parlent de vous.⁴⁹

EDE Összetévesztesz valakivel.

KATONA Est-ce que c'est vous maintenant, ou pas?⁵⁰

EDE Ki akarsz röhögni?

KATONA Eh bien, je savais qu'il n'y avait que toi!⁵¹

EDE Tessék csak, röhögj!

KATONA Non! Et ce n'est pas tout, quel est votre plan?⁵²

EDE Nincs tervem.

KATONA Vous voulez rassembler les gens pour qu'ils déposent les armes ensemble, n'est-ce pas? Le boycott interne, c'est comme ça qu'on l'appelle.⁵³

EDE Nem így.

KATONA Mais?⁵⁴

EDE Látványosabban.

KATONA Mais c'est le but, n'est-ce pas?⁵⁵

EDE Nem, hanem, hogy én legyőzzem a háborút.

⁴⁶ Akkor hogy akarod?

⁴⁷ Mit akarsz?

⁴⁸ Hallod, te akarod legyőzni a háborút?

⁴⁹ De rólad beszélnek.

⁵⁰ Most te vagy, vagy nem te vagy?

⁵¹ Na, tudtam, csak te vagy!

⁵² Nem! Sőt! Mi a terved?

⁵³ Embereket akarsz összeszedni, hogy letegyük a fegyvert közösen, nem?

Belső bojkott, ezt így nevezik.

⁵⁴ Hanem?

⁵⁵ De ez a cél, nem?

KATONA Mais vous ne pouvez pas être seul. Il a l'air spectaculaire. Mais en masse.⁵⁶

EDE Mindegy. Nem akarom.

KATONA Alors, comment le voulez-vous?⁵⁷

EDE Sehogy.

KATONA Que veux-tu?⁵⁸

EDE Haza akarok menni.

Francia katona dala, melyben érzéseiről vall:

Számolom a csillagokat,

A mellbimbódra gondolatok,

Megvan-e még?

És megvan-e még a jeggyűrű,

A fátyol, a túll, a nagybőgő,

Apád pohárköszöntője,

Anyám dobostortája,

És megvan-e még az igen?

9. JELENET,

melyben Vig Ágnes szíve megkeményedik.

ÁGNES Mit akar?

BENCE Hiába kérdezed, nem érti. Lengyel.

REBEKA Te tulajdonképpen a háborúban voltál, vagy csak barátkoztál erre-
arra?

IRÉN Tak, po prostu wejdź.

ÁGNES Egyáltalán nem érted, amit mondok?

REBEKA Ágnes, menjünk –

ÁGNES Megtanítalak egy szóra. Béke. A béke szó a *B*-vel kezdődik. Egy zászlórúd és két cici. Lássam. Úgy. Az *É* betű egy zászlórúd, és három rács. A tetején egy kapanyél. A *K* egy zászlórúd, amiből kijön két varázspálca. Az *e* ugyanaz, mint az *É*, csak kapanyél nélkül.

IRÉN Jestem politykiem. Potrzebujesz pomocy?

BENCE Politikus volt. Elűzték. A háborút támogatta.

⁵⁶ De azt nem lehet egyedül. Meg látványosan. Hanem mint tömeg.

⁵⁷ Akkor hogy akarod?

⁵⁸ Mit akarsz?

ÁGNES A tetején egy kapanyél. A *K* egy zászlórúd, amiből kijön két varázspálca. Az *E* ugyanaz, mint az *É*, csak kapanyél nélkül.

BENCE Ágnes, menjünk tovább, ez nem egy jó ember.

ÁGNES Az *E* ugyanaz, mint az *É*, csak kapanyél nélkül.

IRÉN Potrzebujesz pomocy?

ÁGNES Valamit segíteni akar.

BENCE Bejuttat minket a táborba. De annak biztos megvan az ára.

IRÉN Potrzebujesz pomocy?

REBEKA Ágnes, kérlek, meglesz az ára, ha ő visz be minket. Kérlek.

IRÉN Zabiorę cię do obozu. Musisz przejść przez lukę prawną. W okopach.

BENCE Ágnes, én tudom, hogy kell bemenni.

ÁGNES Potrzebujesz pomocy?⁵⁹

IRÉN Zabiorę cię do obozu. Musisz przejść przez lukę prawną. W okopach.⁶⁰

ÁGNES Dziękuję, bardzo za to dziękuję. Mój brat uciekł i muszę go ratować.⁶¹

IRÉN Potrzebujesz pomocy?⁶²

BENCE Ágnes! Ágnes, hahó! Mit csinálsz? Ágnes!

BENCE Abszolút nem hall minket.

REBEKA De –

BENCE Menjünk!

Ágnes és Irén beszélgetését halljuk.

BENCE Utánunk fog jönni.

REBEKA Nem fog!

BENCE De utánunk fog jönni!

REBEKA Hát nem fog, egyedül hagyom.

BENCE Kicsit megyünk, észreveszi, és utánunk jön.

REBEKA Hát ismerem, nem fog. Te is tudod!

BENCE Teljesen megőrült! Nincs hova mennünk vele. Teljesen bedarálta.

Csend.

BENCE Két opció van. Vagy maradsz, vagy jössz. Nem ultimátum. Lehetőség. Azzal, hogy itt állunk, nem érünk el semmit, láthatod. Vagy az ismeretlen van, és elindulunk, vagy itt állunk, nem tudom, jövő hét szerdáiig. Mit akarsz?

⁵⁹ Segítségre van szüksége?

⁶⁰ Elviszlek a táborba. Át kell menni egy kiskapun. Az árkokban.

⁶¹ Köszönöm, nagyon köszönöm. A bátyám elmenekült, és meg kell mentenem.

⁶² Segítségre van szüksége?

REBEKA Elmenni veled jó lesz?

BENCE Hát jobb, mint ez.

Rebeka dala, melyben érzéseiről vall:

Ha most elmegyek veled, téged elfelejtelek.

Ha most elmegyek veled, őt is elfelejthetem.

Két szerelmes tudja az idejét.

Ha most elmegyek veled, akkor áruló leszek.

Hogy ha nem megyek veled, akkor szembeköptelek.

Két szerelmes tudja a helyét.

És ha elmegyek veled, akkor szép lesz életünk.

És ha elmegyek veled, akkor szépen élhetünk.

És ha ezt megérted,

nem állunk messze egymástól.

Én melletted megnyugszom mostantól.

Én mellette, nem tudom, mi lesz most.

Két szerelmes tudja.

REBEKA Ágnes. Megyünk.

BENCE Haza.

Elmennek.

ÁGNES Jössz velem.

IRÉN *(bólint)*

Irén dala, melyben érzéseiről vall:

Elhagyom a kisboltot,

hova mindig mehetek.

Elhagyom belőle az eladót, akit ismerek,

a vasárnapi ebédeket,

az ott hagyott reggeliket.

Nem figyelem többet az égő gyertyát,

nem nézem már a kelő tésztát,

nem figyelek már a zenére sem.

10. JELENET,

melyben Víg Ede ismét nem búcsúzik senkitől.

A fronton, a háború kellős közepén áll Víg Ede és a Katona. Körülöttük más emberek elhagyott holmijai. Víg Ede érthetetlen mondatokat hall, hatalmas az embertömeg, a Katonával együtt próbálnak előretörni. Víg Ede megáll. Közéjük dobnak egy gránátot. A Katona arrébb löki Víg

Edét. Beugrik két ellenséges katona, akit Víg Ede lelő. Megint előretörnek, lebuknak egy árokba. Mellettük meghal egy ember. Megint előretörnek. Halott embereken gázolnak át. A Katona ráfekszik Víg Edére, amikor rájuk lőnek. Körbeveszi őket öt ellenséges katona. Víg Ede a Katonát közéjük lökve elmenekül.

11. JELENET,

melyben Víg Ágnes elmondja, ami a szívét nyomja.

ÁGNES Barátaim! Én sok mindent nem értek. Nem értem, hogy miért nincs hús a boltokban. Nem értem, hogy a fizetésem, amiért sokat dolgozom, miért nem elég. Nem értem, hogy mi történt azzal a pénzzel, ami eddig elég volt. Nem értem, hogy hova tűnnek a barátaim, a szeretteim, a családom. Én nem értem, hogy mi történik. Hol lehetne ebben a világban nyugtunk? Hova lehetne elbújni?

Van egy érzés a mellkasomban, mintha folyamatosan túl gyorsan kapkodnám a levegőt, már fáj is. Biztosan félek attól, hogy egyszer csak az is elfogy. Én nagyon félek. Félek attól, hogy nem tudom, mi lesz holnap. Egyetlenegy nap sem tudom, hogy holnap milyen hír fogad majd. Féltetem elhagyni az otthonom, de az öcsémet még jobban féltettem. Gyerekek voltunk még, amikor otthon kellett maradnia egyedül. Mikor indultam, láttam a szemében, hogy fél. Megkérdeztem, hogy maradjak-e, de neki megkeményedett a tekintete, és azt mondta, menjél csak. Ilyen ember az én öcsém, nem szól, ha baj van, csak tűr. El sem tudom képzelni, most mit tűr, és én nem vagyok ott, hogy segítssek neki. Barátaim! Ez a háború, ez vér és mocsok és magány! Meddig engedjük még, hogy kínozzanak minket? Meddig nézzük még, hogy a szeretteink egyesével eltűnnek? Én nem engedem! Én nem engedem, hogy közülünk bárki árvaként maradjon! Van, akinek a testvére, van, akinek az apja, a szerelme, a barátja, a szomszédja vagy csak egyszerűen egy régi ismerőse hiányzik. Én nem akarok tovább így élni! A háborúval, a vérengzéssel le kell számolnunk! Én már nem akarok úgy tenni, mintha minden jó volna, én már nem szeretem, ha szép! Nem akarok tovább félni! Nem akarok attól félni, hogy elfogy a levegőm!

Barátaim! Ebben a háborúban néptelenné, névtelenné váltatok! Te, te, te és Ön és te! Mostantól velem együtt legyünk a Mi! És akkor: mondjuk ki! Mi, mondjuk ki először, amit már más kimondott, és amit leges-legelőször Szürke Gandalf mondott ki! Itt úgysem jössz át! Az Ügyet senki

nem veheti el tőlünk! Itt úgysem jössz át!⁶³ Van egy álmom.⁶⁴ Mit kíván a magyar nemzet?⁶⁵ Legyen béke, szabadság és egyetértés!⁶⁶ És a legfontosabb: ideológiák! Barátaim, mi, fiatalok sok mindent nem értünk, ami talán természetes az idősebb generációk számára. Azt sem értjük, azt sem értjük, hogy a keresztény értékeket támogató párt és állami vezetők miért támogatnak egy militarista hatalmat.⁶⁷ Nekünk azt kell elérnünk, hogy az uralkodó párt, ha akar se tudjon erőszakot alkalmazni ellenünk. Lehet, hogy meg kell halni a békéért, hogy a jövő generációi szabadok lehessenek. Lehet. Meg kell állítanunk a pusztítást! Ha kell, az életünket áldozzuk fel a békéért! Menjünk be, és mutassuk meg, hogy lehet más-hogy élni! Lesznek áldozatok, de egy közös ügyért, egy szebb életért!

12. JELENET,

melyben Víg Ágnes nem találja meg Víg Edét.

ÁGNES Hol van Víg Ede?

KATONA Megszökött.

ÁGNES Az én testvérem ilyet nem tesz.

KATONA Tegnap este megszökött.

ÁGNES Meghalt.

Vége

⁶³ Bayer Zsolt beszéde a Magyar Narancs elleni tüntetésen (YouTube.com), 15:24 nyomán.

⁶⁴ idézet: Martin Luther King Jr. 'I have a dream' speech (YouTube.com), 0:59.

⁶⁵ idézet: Bélgá – Nemzeti Hip-Hop (YouTube.com), 0:25.

⁶⁶ idézet: marcius15.kormany.hu/a-12-pont-tortenete-2013.

⁶⁷ Orbán Viktor beszéde Nagy Imre újratemetésén – 1989.06.16. (YouTube.com), 6:24 nyomán.